

De reactie op het concept beleidsprogramma circulair textiel 2025-2030, delen we hieronder op in twee onderdelen.

1. Aandacht voor achterkant textiel, met name voor recycling

In de afgelopen jaren hebben wij verschillende projecten uitgevoerd binnen diverse ketens, waaronder de textielketen, de schoenketen en de keten voor kunststof verpakkingen. Afgelopen periode staat de achterkant van deze ketens onder druk staat. Met "achterkant" bedoelen we de ketenstappen die plaatsvinden na afdanking van en die toezien op gescheiden inzameling, sortering en recycling van producten. Met "onder druk" bedoelen we dat het business model van partijen steeds krappert wordt. Partijen geven aan dat dit enerzijds komt door toegenomen kosten (zoals toegenomen energie- en arbeidskosten) en anderzijds door een afgenomen (internationale) vraag naar ingezamelde, gesorteerde en gerecyclede producten. Dit geldt met name voor recycling. In 2024 gingen partijen als Umincorp (recycler van plastic verpakkingen), Loop.a Life en Renewcell (beiden textielrecycler) failliet.

Wij zijn voorstander van de doelstellingen zoals deze zijn geformuleerd in het concept beleidsprogramma en achten deze doelstellingen zowel ambitieus als haalbaar. Toch denken wij dat het, gezien de recente ontwikkelingen, goed is de druk op de achterkant van de keten expliciet te benoemen in het beleidsprogramma. De doelstellingen zijn alleen haalbaar als er partijen zijn die daaraan bij kunnen dragen in de vorm van inzameling, sortering en recycling. Vaak vindt de markt een goede manier om uitdagingen het hoofd te bieden, maar als dat niet lukt, de markt faalt én dat ten koste gaat van het algemeen belang, is overheidsingrijpen noodzakelijk. Wij ondersteunen het voorstel voor een nationaal circulair fonds daarom van harte. Ook het pleiten voor een ambitieus verplicht percentage recycelaat via uitwerking van de ESPR zal bijdragen aan het verlichten van de druk op de achterkant van de keten.

2. Het aantal schoenen op de markt lag pre-COVID hoger dan 70 miljoen paar

In 2023 hebben wij met veel plezier en met een grote diversiteit aan partijen inzicht gegeven in de werking van de schoenketen. In dit onderzoek hebben wij tevens aangegeven dat er, op basis van een onderzoek naar productie, import en export van schoenen in Nederland in 2021, 70 miljoen paar schoenen op de markt kwam (ongeveer 4 paar per Nederlander). Na afloop van de publicatie van ons onderzoek ontdekten we dat de hoeveelheden in de jaren voor COVID zeer waarschijnlijk hoger hebben gelegen. Inschattingen van het World Yearbook Footwear geven aan dat het aantal schoenen op de Nederlandse markt in 2017 en 2018 rond de 100 miljoen paar lag (oftewel 6 paar per Nederlander). Hoewel het niet duidelijk is of de markt in 2023 en 2024 terug gaat naar deze aantallen en hoewel het lastig is de aantallen exact te bepalen, is het goed om in de inleiding toe te voegen dat het aantal voor COVID hoger lag dan 70 miljoen paar.